

Ügyszám: NAIH-1501-3/2014/J.

Dúró Dóra részére
elnök

Kulturális bizottság
Magyarország Országgyűlése

Budapest

Pf.:2.
1357

Tisztelt Elnök Asszony!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXXI. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (4) bekezdés a) pontjában meghatározott jogszabály-veleményezési feladatkörében eljárva, a személyes adatok védelméhez fűződő jog érvényesülésének elősegítése érdekében, az egyes oktatási törvények módosításáról szóló T/311. számú törvényjavaslattal (a továbbiakban: Javaslát) kapcsolatban kérem, engedje meg, hogy a Hatóság álláspontjáról az alábbiakban tájékoztassam:

1. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma a Javaslát tervezetét előzetesen, véleményezés céljából nem küldte meg a Hatóság számára. A Javaslát adatkezelésre vonatkozó rendelkezéseket is tartalmaz, azaz információs alapjogot érint, ezért a Hatóság a Javaslát tárgyalását hivatalból eljárva nyomon követte.
2. A Javaslát 6-7. §-ai értelmében a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításával létrehoznak egy integrált nyomkövető rendszert (a továbbiakban: INYR), ahova a köznevelési információs rendszerből továbbítanak majd adatokat, továbbá különböző szűrések, vizsgálatok adatait rögzítenének, amelyet sem a Javaslát szerinti jogszabályi rendelkezés, sem az indokolás nem részletez.

Az indokolás azt tartalmazza, hogy az INYR olyan szenzitív adatokkal is dolgozik majd, amelyek kezelése csak törvényi felhatalmazás alapján történhet. A vonatkozó egészségügyi tárgyú jogszabályok nem tartalmaznak felhatalmazást arra, hogy

szűrésekkel kapcsolatban adatokat kezeljen a pedagógiai szakszolgálat a tanulókkal kapcsolatban. Mindezek ellenére az adatkezelés célja – az, hogy a diákok nevelési igényeit feltárják – nem kifogásolható.

3. A Javaslat 6. §-a értelmében az INYR-ben tárolt személyes adatokat az adatkezelő a pedagógiai szakszolgálati intézmény ellátásának utolsó igénybevételétől számított tizenöt év elteltével törli a nyilvántartásból.

Az adatmegőrzési időt indokolatlanul hosszúnak tartja a Hatóság. Javaslata szerint az INYR-ben kezelt adatokat adatkörökre kellene differenciálni, és a megkülönböztetett adatkörökre vonatkozóan kellene megállapítani az adatmegőrzés idejét.

4. A Javaslat 2. mellékletének 9. pontjában foglaltak értelmében a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás központi szerve az azonosított természetes személy természetes személyazonosító adatainak, lakcímének, állampolgárságának a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásban bekövetkezett változásáról és a természetes személynek a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból kikerülése okáról és időpontjáról kapcsolati kódon értesíti a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szervet. A Javaslat nem részletezi a kapcsolati kód képzési szabályait.

A kapcsolati kód a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény (Szaztv.) 3. § d) pontja szerint a különböző célú adatkezelések közötti törvényes kapcsolat elősegítésére, megvalósítására képzett ideiglenes számjegysor. A Szaztv. a kapcsolati kód képzésének mikéntjére vonatkozó szabályokat – eltérően a személyi szám helyébe lépett három úgynevezett szakazonosítótól – nem tartalmaz.

A Szaztv.-n kívül más törvények is rendelkeznek adatkezelések közötti kapcsolatot elősegítő kapcsolati kódokról, ám rendszerint e törvények sem rendelkeznek a kapcsolati kód képzésének szabályairól.

Minthogy a kapcsolati kód képzésének adatvédelmi garanciális szabályai nincsenek általános érvénnyel meghatározva, a kapcsolati kódot alkalmazó adatkezelőkre hárul e feladat. A tapasztalatok szerint az adatkezelők gyakran az érintett természetes személyazonosító adataiból, illetve ezen adatok egy részéből, vagy más, nem változékony személyes adatból származtatják a kapcsolati kódokat. Jelenleg nincs jogszabály által kizárva az, hogy több adatkezelő, eltérő célú adatkezelések esetében ugyanazokból a személyes adatokból, egyazon eljárással képzett kapcsolati kódot használjon. Kifejezett jogszabályi tiltás hiányában az is gyakorlattá vált, hogy az adatkezelők adott kapcsolati kód használatának időtartamát nem korlátozzák adott adatkezelési műveletre, vagy bizonyos ésszerű időszakra, hanem változatlan kapcsolati kódokat használnak az adatkezelés teljes időtartama alatt.

Fontos rámutatni arra, hogyha a fentiek értelmében egy személyhez több, különböző célú adatkezelésben ugyanaz az állandó kapcsolati kód tartozik, akkor a kapcsolati kód ezen adatkezelésekben olyan azonosítónak válik, amely megteremti a technikai feltételeket a

különböző célú adatkezelések összekapcsolásához. Minél több adatkezelésben használnak azonos kiinduló adatokból, azonos szabályok szerint képzett kapcsolati kódokat, annál nagyobb a veszélye annak, hogy a kapcsolati kódok rendszere olyan általános és egységes azonosító kóddá válik, amelynek alkotmányosértő voltát az Alkotmánybíróság 15/1991. (IV. 13.) AB határozata is megállapította. Hatóságunk az osztott információs rendszerekre vonatkozó alkotmányos követelmény érvényre juttatása érdekében szükségesnek tartja a kapcsolati kódok képzésére vonatkozó adatvédelmi követelményeket törvényben – a Szaztv.-ben, vagy a kapcsolati kódokról rendelkező egyes szektorális törvényekben - szabályozni. Ennek során szükséges lenne megtiltani azt, hogy az adatkezelők a kapcsolati kód képzéséhez személyes adatot használjanak fel, továbbá célszerű lenne adott kapcsolati kód használhatóságának időtartamát korlátozni.

A fentiekre tekintettel a Hatóság kéri az észrevételei szíves megfontolását a törvényalkotás folyamatában.

Fenti észrevételeinkről egyidejűleg a Törvényalkotási bizottságot is tájékoztattam.

Budapest, 2014. július „4”

Postázva felhív.
Bp. 2014. 07. 04. d/1

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

